

V padlšahovej senci.

Spisal Karol May.

ČETRTA KNJIGA.

V balkanskih soteskah.

(Nadaljevanje.)

Pri tem me nekako grozeče pogleda.

"Ne."

"Ali še danes odpotuješ?"

Zelo neopazljivo je bilo to vprašanje, kajti s tem je izdal le svoje sovražne nakaze. Hotel je zaslužiti nekoliko denarja; ker pa ni dobil ničesar, je sedaj sposoben za vsako sovražnost.

"Morda misliš, da se odpovem pojedini?" mu odvrne. "Tudi naši konji morajo počivati, predno zamoremo dalje jezdit." "

"Potem naj te Alah blagoslovi tako, kakor si ti mene blagoslovil." Sedaj zajaši in odjezdi.

Za vratmi ugledam Halefa, na kateremu takoj spoznam, da je bil ves čas tukaj skrit in na njegovem obrazu spoznam takoj, da se je nepopisno jezil.

"Sidi, čemu si ga izpustil?" vpraša Halef.

"Ker ga ne potrebujem."

"Toda drugodi ti bode škodovali!"

"Si li slišal njegove zadnje besede?"

"Žal je zadnje. Postavil sem se tukaj, da te čuvam. Lahko sem vaju videl, toda slišati nisem mogel ničesar. Končno sem pa le zvedel, da je hotel dobiti nekoliko denarja. Čemu to?"

"Pojdi z menoj na prosto, kajti nikakor ni potrebno, da bi vsakdo ališal o čem govoriš."

Tu mu povem, kaj sem zvedel in kako sumim.

"Torej nas bodo napadli", reče Halef.

"Morda tudi ne, dragi Halef."

"Kaj pa? Čemu pa je on prosjak, ki ni prosjak, pred nami odjezdil?"

"Najbrže radi tega, da naščuje prijatelje Mosklana in Dezelima proti nam. Ko pridemo potem v Palaco ali celo v Ismilan, zamoremo pričakovati tak sprejem, da nam ne bode po volji."

"Potem pa jezdim po drugi poti."

"Tega ne storim rad. Pred vsem želim begunom ostati za petami in poleg tega mislim, da zamoremo baš v Ismilanu in v Dezelimovej hiši mnogo izvedeti, kar nam zamore koristiti."

"Ako nas sprejmejo kot sovražnike, potem ne poizvemo ničesar. Tudi ni izključeno, da nas bodo kot morilce zaprli."

"Vseled tega pa hočem prosjaka prehiteti."

"Ti? — Kako?"

"Tako, da bodem preje tam kakor on."

"Sidi, kaj pa misliš! Pa vendar ne bodeš tudi nocojšnjo noč jezdit pred nami?"

"Baš to nameravam."

"To ne gre."

"Seveda gre."

"Toda jaz te ne pustim samega. Pomisli v kakoj nevarnosti si bil danes, ker nisi bil pri tebi!"

"Toda ti si me rešil in tudi jutri me bodeš rešil, ako bode potreba."

To se Halefu dopade.

"Mislil!"

"Seveda. Poslušaj toraj moj sklep. Vi prenočite pri kovaču in odjezdite rano zjutraj in sicer po drugi poti, in ne po onej, po kateri smo nameravali prvotno jezdit. Jezditi morate iz Košikavaka preko Mastanli, Stojanove in Topoklu v Ismilan; jaz pa odjezdim sedaj proti jugu preko Geldžika, Madena in Palaco."

"Čemu pa obiščeš te kraje?"

"Ker bode prosjak od Usu Dere dalje jezdit po tej poti."

"Današnja noč je temna in končno bodeš zašel."

"Upam, da ne zgrešim poti."

"Toda prosjak je daleč pred teboj!"

"Ri je hitra žival in tako ga prehitim."

"In si pri tem zložiš v temi tilnik?"

"Bodemo videli! Prišedši v Ismilan, jezdit naravnost k Dezelimovej kavarni, ktera se nahaja v ulici, ki vodi v vas Čatak. Tam se potem snidem."

"In ako ne prideš tje —?"

"Potem čakajte."

"In ako tudi potem ne prideš?"

"Potem mi jezdi drugo jutro nasproti proti Palaci, kajti mogoče je, da se tam radi Mosklana nekoliko ustavim."

"Kje naj te pa tam najdem?"

"Tega niti sam ne vem, toda vas je majhna in tako bode samo jedno vprašanje po meni zadostovalo."

Halef potem zopet skuša, da bi mi spremenil moje mišljenje, toda to se mu ne posreči.

Ko potem tudi ostali moji tovariši zvedo, da jih nameravam ostaviti, so se mojemu načrtu tako protivili, da temu skoraj ni bilo mogoče kljubovati. Ikbala in Čileka skleneta roke nad glavami, ko izvesti, da ne bodo topovih krogelj in kozlove pečenke niti okusili. Tudi Sahaf me prosi, naj ostanem.

Slednjega povedem potem v stran in mu naznamim vse potrebno o preprognah.

"Efendi", reče Sahaf, "dobro je, da si mi to povedal. Oni drugi vedo, da slavimo sedaj zaroko in bode medtem skušali jamo izprazniti. To jim moram preprečiti."

"Bodeš li svojega tasta naznanil?"

"Da, in potem ga bode obesili", se smeje Sahaf.

"Kar počneš, me nič ne briga. Pozdravi svojega očeta in bodi srečen z Ikbalo, ki je najlepša v Rumili!"

Ko opazi kovač Šimin, da me ni mogoče pregovoriti, me povpraša po poti, po kateri nameravam jezdit. Debelemu peku še vedno ne zaupam in vseled tega mu povem več krajev, v ktere niti ne nameravam potovati. Šimin pa odide za menoj do konja in tu mu povem svoj načrt. Nekaj časa premišlja in potem mi reče:

"Prosjak je sedaj že prišel v Usu Dere. Tam ostane nekaj časa in potem jezdi dalje. Vsekako bode jezdit v Maden in Palaco. Od tu do Madena mora jezdit deset agadžev (turških milj), in moraš pravzaprav jezdit preko Mastanli in Geldžik; ta pot mi je dobro poznana in tako ti lahko omogočim, da pridemo prej tje. Jezdila bova kar naravnost."

"Kaj? Ti nameravaš iti z menoj?"

"Da, spremiti te hočem tako daleč, dokler se ne prepričam, da ne moreš več zaiti."

"To je zelo lepo od tebe, toda —"

"Molči!", me prekine. "Sam dobro veš, da ti moram biti zahvalen."

"Toda jaz moram hitro jezdit!"

Moj konj ni slab; kajti to je najboljša žival moza, od ktere sem si jo izposodil. Konja bodem gonil in potem, ko se od tebe poslovim, ga lahko čuvam. Žal mi je, da te moja žena ne more več videti, zgotovim te pa, da se te bodeva vedno spominjala."

Sedaj pride Halef k nama, da me na nekaj opozori, nakar niti misli nisem, — namreč na mošnjo, o kterej sva govorila, ko smo jezdit iz Kabača nazaj k prosjakovej koči. Mošnjo takoj odprem in pri luči pregledamo njeno vsebino.

V njej je sto avstrijskih zlatnikov, katerim pravijo v Turčiji jednostavno mune. Tega avstrijskega denarja je v Turčiji mnogo več, kakor v Avstriji, in ima v raznih krajih Turčije različno vrednost. Vse skupaj je bilo vredno kakih 1100 pijastrov.

Poleg tega je bilo v mošnji tudi petdeset bešlikov, katerih vsaki je vreden pet pijastrov. Med denarjem je bil tudi listek, na katerem je bilo zapisano, da so zlatniki moji, dotim so bešliki Halefovi. Kakor kasneje izvem, je Omar ben Sadek dobil še v Drinopolju od našega prijatelja denar.

Marikečo bi sprejeto takega darila ne smatraj opravilcem in, nekaj časa tudi jaz tako mislim. Vendar se pa ta misel kmalo umakne drugim. Pred vsem je on, ki nas je obdaroval, le dobro misli, kajti dobro mu je bilo znano, da nisem milijonar. V ostalem je pa glavno darilo obstalo iz dveh predmetov, ktere smo pa naravno zajedno s konjem in kavasom zgrabili. Poleg tega je pa bil v mošnji tudi krasen prestan, ki je bil namenjen meni. Sicer ne morem trpeti prstanov na možkih rokah — ker možki kras je treba drugod iskati; toda prestan je spadal brezdvomno k onim predmetom, kateri naj bi mi služili v vedni spomina. Samoumevno je, da Halef takoj dobi svojih petdeset bešlikov. Denar spravi veselo v lep in reče:

"Sidi, oni dobrotnik je mož, ki ima zelo veliko pamet. Ako bi pa bil jaz na njegovem mestu, bi imel še večjo pamet. Kaf je namreč boljši, kakor Nun in radi tega je tudi v abecedi tako postavljen."

Vsaka črka v arabskeji abecedi pomenja tudi številko. Kaf (K) pomenja što in Nun (N) pomenja le petdeset. Hadži je namreč računal po svoje. Petdeset bešlikov naravno ni baš dosti za prijatelja in varuha kacega efendija, toda kot bakšiš za slugo, bi to pomenjalo lep dar.

Kretanje parnikov.

Sledeči parniki odplujejo iz New Yorka:

AUSTRO-AMERIKANA PROGA.

V Trst in Beke.

Martha Washington	8. maja
Argentina	19. maja
Aliee	2. junija
Laura	9. junija
Oceania	16. junija
Martha Washington	23. junija
Argentina	7. julija
Aliee	21. julija
Laura	28. julija

WHITE STAR PROGA.

V Southampton.

Oceanic	12. maja
Teutonic	19. maja
Adriatic	26. maja
Majestic	2. junija
Oceanic	9. junija
Teutonic	16. junija
Adriatic	23. junija
Majestic	30. junija
Oceanic	7. julija
Teutonic	14. julija
Adriatic	21. julija
Majestic	28. julija

FRANCOSKA PROGA.

V Havra.

La Provence	13. maja
La Savoie	20. maja
La Bretagne	27. maja
La Lorraine	3. junija
La Provence	10. junija
La Savoie	17. junija
La Lorraine	24. junija
La Provence	1. julija
La Savoie	8. julija
La Lorraine	15. julija
La Bretagne	22. julija
La Provence	29. julija

SEVERONEMŠKI LLOYD.

V Bremen.

Kronprinz Wilhelm	11. maja
Friedrich der Grosse	13. maja
Kronprinzessin Cecilie	18. maja
Kaiser Wilh. der Grosse	25. maja
Prinzess Alice	27. maja
Kaiser Wilhelm II.	1. junija
Kronprinz Wilhelm	8. junija
Prinz Friedrich Wilhelm	10. junija
Kronprinzessin Cecilie	15. junija
Friedrich der Grosse	17. junija
Barbarossa	19. junija
Kaiser Wilh. der Grosse	22. junija
Grosser Kurfurst	24. junija
Kaiser Wilhelm II.	29. junija

RED STAR LINE.

V Antwerpen.

Zeeland	8. maja
Kroonland	15. maja
Lapland	22. maja
Vaderland	29. maja
Zeeland	5. junija
Kroonland	12. junija
Lapland	19. junija
Vaderland	26. junija
Zeeland	3. julija
Kroonland	10. julija
Lapland	17. julija
Vaderland	24. julija
Zeeland	31. julija

AMERICAN LINE.

V Southampton.

St. Paul	15. maja
Philadelphia	8. maja
New York	22. maja
St. Louis	29. maja
Philadelphia	5. junija
St. Paul	12. junija
New York	19. junija
St. Louis	26. junija
Philadelphia	3. julija
St. Paul	10. julija
New York	17. julija
St. Louis	24. julija

HAMBURG AMERICAN LINE.

V Hamburg.

Bluecher	12. maja
Amerika	15. maja
Cleveland (novi)	22. maja
President Grant	26. maja
Kaiserin Aug. Victoria	29. maja
DEUTSCHLAND	5. junija
President Lincoln	9. junija
Cincinnati (novi)	12. junija
Bluecher	16. junija
Amerika	19. junija
Cleveland	26. junija
President Grant	30. junija

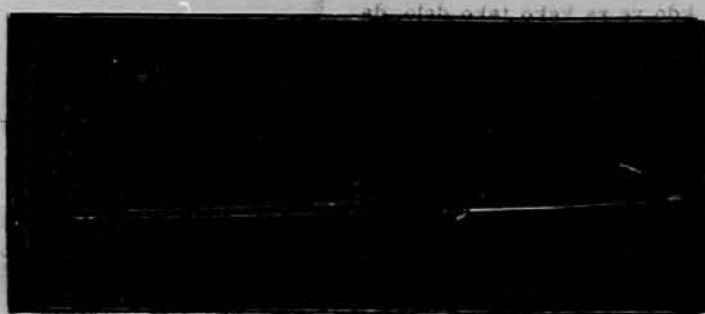
HOLLAND-AMERICAN LINE.

V Rotterdam.

Potsdam	11. maja
Noordam	18. maja
Rotterdam	25. maja
Ryndam	1. junija
New Amsterdam	8. junija
Potsdam	15. junija
Noordam	22. junija
Rotterdam (novi)	29. maja
Ryndam	6. junija
New Amsterdam	13. junija
Potsdam	20. junija

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba)

POŠTNA ČRTA DO HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA IN LJUBLJANE

Poštni parniki so:

La Provence	na dva vikala	14,200 ton.	30,000 kva. metra
La Savoie	19. maja 1900	12,000	25,000
La Lorraine	26. maja 1900	12,000	25,000
La Bretagne	2. junija 1900	10,000	19,000
La Lorraine	9. junija 1900	8,000	9,000
La Gasogne	16. junija 1900	8,000	9,000

Glavna Agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl Street, Chesebrough Building

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ot ...

LA PROVENCE	19. maja 1900	LA SAVOIE	17. junija 1900
LA SAVOIE	26. maja 1900	LA LORRAINE	24. junija 1900
LA BRETAGNE	2. junija 1900	LA PROVENCE	1. junija 1900
LA LORRAINE	9. junija 1900	LA SAVOIE	8. junija 1900
LA PROVENCE	16. junija 1900	LA TOURAINE	15. junija 1900

Parniki s svetlo svetlobo ...

W. Kozminski, generalni agent ...

27 Desbours St., New York, N. Y.

Našega slovesa naj ne popišem in naj omenim le toliko, da se je tem povodom nudilo nekoliko čudnih prizorov. Barvar mi poda desnico, njegova hčerka pa levico. Dobra Čileka je celo prišla jokati. Ko sedim že na konja, pride tudi pomočnik in mi poda desnico. Naj mu li podam tudi jaz desnico — ali pa kak bakšiš? Moj bič je bil običajno boljše pri-trjen k sedlu, kakor oni mojega hadžija; sedaj pa hitro vzamem bič in lopova parkrat tako krepko udarim po hrbtu, da nepopisno hitro skoči za svojo debelo gospodinjco.

(Daje priključiti.)

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja belo vino po	70c. gallon
" crno vino po	50c. "
Drobnik 4 galone za	\$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	\$12.00
ali 4 gal. (sodček) za	\$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

HARMONIKE

Posetite kabinetski svet ...

JOHN WENZEL,

1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

POZOR ROJAKI!

Novodomačno ...

JAKOB VANCIC,

P. O. Box 69, CLEVELAND, O.

Kje je najbolj varno naložen denar??

Hranilnih ulog je:

34 milijonov kron.

Rezervnega zaklada je:

800.000.— kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

je največji in najmočnejši slovenski denarni zavod te vrste po vsem Slovenskem.

Sprejema uloge in jih obrestuje po 4%.

Rentni davek plačuje hranilnica sama.

V mestni hranilnici je najvarneje naložen denar.

Za varnost vseh ulog jamči njen bogat zaklad, a poleg tega še mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Varnost je toraj toliko, da vlagatelji ne morejo nikdar imeti nobene izgube. To pripoznava država sama s posebnim zakonom in zato c. kr. okrajna sodišča nalagajo denar maloletnih otrok in varovancev le v hranilnici, ker je le hranilnica, a ne posojilnica, pupilarno varen denarni zavod.

Rojaki v Ameriki: Mestna hranilnica ljubljanska vam daje trdno varnost za vaš denar.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA POSLUJE V SVOJI PALACI V PREŠERNOVH ULICAH.

Nas zaupnik v Združenih državah je že več let

109 Greenwich St.,

NEW YORK, N. Y.

FRANK SAKSER CO.

6104 Saint Clair Ave. N. E., CLEVELAND, O.

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Podružnica

6104 ST. CLAIR AVE. N. E.,

CLEVELAND, O.

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino z dobrimi in brzimi poštami parniki. Vsakdo naj si izbere jednega izmed onih parnikov, kateri so označeni v listu pod naslovom "Kretanje parnikov" in naj nam pošlje \$5 are, ter obrednem naznanil ime parnika in dat odhoda, da mu moremo zagotoviti prostor. Vsakterji potnik naj si uredi potovanje tako, da pride od doma pred odhodom parnika v New York. Vsak potujoč rojak naj nam piše ali brzojavi, kdaj pride v New York in na katero postajo; naš človek ga pride iskat in vse potrebno ukrene za prijago ter ga odpelje na parnik, kakor nima potnik nobenih stroškov. Če kdo dospe v New York, ne da bi nam naznanil svojega prihoda, nam lahko iz postaje telefonira po številki 4687 Cortlandt in takoj po obvestilu pošljemo našega človeka po Vas. Le na ta način se je rojakom, nezmožnim angleščine, mogoče izogniti raznih odurov in sleparjev ter nepotrebnih stroškov. Ne uročite nikomur niti centa predno niste v naši hiši, ktero vidite tu naslikano. To je zelo važno za potujoče rojake, ker dandanes preži na vseh postajah in ulicah po New Yorku obilo sleparjev in ljudi dvomljive vrednosti. Ako žrtvujete par centov za telefon, prihranite dolarje, ker zagotovo veste, kam pridete in Vas ne vlove postopaki ali vozniki, ki veliko zahtevajo od Vas, a Vas še predno brezdušnim odurom, kateri speljejo ljudi navadno na slabe parnike. To je zelo važno za koristno.

Denarje pošiljamo

na vse kraje sveta najhitreje in najceneje. Vsaka denarna pošiljatev po nas poslana pride v stari kraj v 12 dneh; vse vsote izplačuje za nas c. k. pošta hranilnica. Nikdar se še ni čulo, da bi denarji ne prišli na določeno mesto, kar se dandanes tišče krat čuje od drugih. Posredujemo denarne uloge ter jih nalagamo v zanesljive hranilnice ali posojilnice po 4 in 4 1/2 odstotkov obresti. Vsak uročnik dobi izvirno hranilno knjižico. Obrest ... od dneva uloge. Izplačujemo uloge na hranilne knjižice in dajemo posojila na nje.

Avstrijski denar

kupujemo in prodajamo po dnevnem kurzu. Ako potuje v staro domovino in ima večje svote denarja ali draft, isto lahko pri nas zmenja in kupi ček za ljubljansko kreditno banko. Ta ti ček takoj izplača, nemore ti ga nihče vkraati, ker njemu ne bo plačan. Imate iz stare domovine kaj denarjev sem dobiti, piši svojemu, da vplačajo v Ljubljansko kreditno banko in mi potem izplačamo.

Ne prezreti!

Imate li v staro domovino kome, ko pooblastilo poslati, obrnite se na nas, mi vam ceno in brzo postrežemo, in pooblastila bodo pravilno narejena. Ako želi kter vojak biti oproščen od orožnih vaj in preglednih zborov (Kontrollversammlung) naj se obrne na nas in pošlje svoj vojaško knjižico, mi mu preskrbimo, da ne bo imel stitnosti, to se domu vrne.

Ako si namenjen

ženo, otroke, ali pa soročnike, ter prijatelje v Ameriko vzeti, potrebujete človeka, kateri jim vse zanesljivo preskrbi, zato obrni se zanesljivo na nas, ker bodeš najpoštenejši in najboljše postrežen. Mi zastopamo vse boljše par